

NAGYVÁRAD

Ar: Vidéken egy óra 35 lei.
Nagyváradon: egy óra 30 lei.

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR
Felelős szerkesztő: MARÓTI SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Karoly herceg
(Szilágyi Dezső)-utca 6.

Poincaré háborút jósol

**Szines csapatok és a német polgárság véres összecsapása
A kommunisták lemondatták a szász kormányt**

Akik figyelemmel kísérik a mindig szűk mögött működő diplomácia közelemből jellemvonását: a nyilvánosság félrevesztését, akik a történelem gyakorlatából tanultak annyi tapasztalatot, hogy szűkebb politikai körök demontáló nyilatkozataiban legtöbbször a letagadott pozitívumot kell keresni, azok számára várták a Poincaré erejével fog hatni Poincaré egy tegnapi tett nyilatkozata. Poincaré újszólván az egész erjedő európai politika komplexumára kiterjeszkedik a megnyilatkozásában, amit az amerikai sajtó számára ad. Kijelentéseiből sokan bennünket is közelebből érintő jellegre nyújt világosságot, amit eddig csak megmagyarázni nem tudtunk. A francia politika jelelegi irányítója e nyilatkozatból tisztán kiolvasható módon várja az új európai konfliktus kirobbanását, és ezért az érte való felkészülést a Ruhr-megszállásról eleve át akarja hárítani a voltaképpen jelentéktelen memeli városokra és a lausannei konferencia csődjére.

Kijelentette Poincaré, hogy Franciaország továbbra is kész Németország miniszterelnök javaslatát a probléma barátságos megoldására elfogadni.

Kijelentette, hogy tekintettel a szövetségi állásfoglalására a Memeli-kérdésben a lausannei konferencia összeomlására: — Ruhr-megszállás jelentősége elenyészett, mert a két előbbi momentum az igazi és helyi veszedelem a világbékére. Kijelentette végül Poincaré azt is, hogy Franciaország a Ruhr-vidéki akcióból kifolyó es-

hetőségekbe egyelőre

A vasutügyi miniszter rendeletet bocsátott ki, hogy a régi és új megszállott területről Franciaországnak és Belgiumnak akár fát, akár szenet szállítani tilos.

Tilos a rendelet értelmében közre-működni a megszálló csapatok hadianyag szállításában, valamint a francia és belga vasúti személyzetrel való együttműködés, az általuk militarizált vonalakon a vonatok átvétele és továbbítása.

A szines csapatok és polgárság közt heves összeütközés történt, melynek részletei, valamint a sebesültek száma még ismeretlen.

Drezdából jelentik: A szász országgyűlés elfogadta a kommunisták bizalmatlansági indítványát Lipinsky belügyminiszterre vonatkozólag. Az indítvány mellett a kommunisták, a polgári pártok és a szociáldemokraták pedig a miniszter mellett foglaltak állást.

Ruck miniszterelnök bejelentette, hogy az egész kormány szolidáris a belügyminiszterrel és lemond.

Rigából jelentik: A memeli ideiglenes kormány állandó viszályban áll a szövetségesek bizottságával.

Benes expozéja a határincidensekről

Benes csehszlovák köztársasági külügyminiszter a külügyi bizottság előtt kiadta expozéját a nemzetközi helyzetről. Magyarországi események az utóbbi időben — úgy mond — némiképpen komoly következtetésekre vezettek. A múlt évben határincidensek történtek. A határmenti lakosság és tisztviselőink ellen felelőtlen bandák támadást intéztek, állampolgárainkat Magyarországon le is tartóztatták. Legitimista üzemnek folynak, rendszeres szítás a békeszerződés ellen. Irredenta akciók vannak, melyek a trianoni békeszerződéssel ellentétben állanak és amelyek ellen tiltakoznunk kell. Hangoztatom, hogy tiltakozó közbelépés arra szolgált, biztosítsa a nyugalmat a román határon, mert az akciók főképp ide irányulnak. Szemmel kell tartanunk ezeket, mert nem engedhetjük meg, hogy valami is történjék a békeszerződés természetével, hogy komoly konfliktus utól lehetne tartani. De a feszült helyzet arra kényszerít, hogy éberséget tanúsítsunk minden irányban.

A magyar kormánynak nincs elegendő hatalma a szervezetek akcióinak megállítására, ami a nyugatmagyarországi

bandák tevékenységéből ismeretes. Mindez nem jelenti azt, hogy e pillanatban nem kellene valamelyes határozatot hoznunk. A katonai készülődésekről szóló hírek tendenciózus beszételesek. De azért figyelemmel kísérjük az eseményeket, hogy veszély esetén egyetértően és erőiesen közbelépjünk.

Állandóan apellálnunk kell a nemzetközi nyilvánosságra, amellyel Magyarország sem helyezkedik szembe. Részünkről a jóakarat kitűnik abból, hogy a múlt évben Magyarországgal a kereskedelmi hárforgalomra egyezményt kötöttünk. A tárgyalásokat folytatjuk, hogy a két állam egymáshoz való viszonyában kedvező atmoszférát teremtsünk. Minden nehézség ellenére megállapítható, hogy a két állam viszonyában haladás mutatkozik.

Benes után egy cseh-német szociáldemokrata szólalt fel és követelte, hogy a kormány igyekezzék Magyarországgal jó viszonyt megteremteni. Mindkettő érdeke csak a jóviszony előmozdítása lehet.

A budapesti sajtó részletesen foglalkozik Benes expozéjával.

A magyarországi lapok azt írják, hogy a helyszíni vizsgálat megállapította, hogy Magyarország semmit sem tett a béke

bontására. Római értesülés szerint szomszédaink azzal a javaslattal fordultak az antanthoz, hogy Magyarország ellen a jóvátétel érvényesítésére ugyanolyan rendszabályokat alkalmazzanak, mint Franciaország Németország ellen.

A bukaresti Orient radio Bethlen beszédével kapcsolatban kijelenti, hogy Románia a szükséges rendszabályokat megtette és összevonta csapatait.

Az antiszemita diákok nagy tüntetése

Elégették a filosemita lapokat — A kormány elítélte a tüntetéseket és bezárta az egyetemet

Tegnap délután ismét viharos diák tüntetések folytak le a Calea-Victorien. A tüntető diákok a királyi palota elé vonultak, ahol demonstráltak a filosemita sajtó ellen. Elégették a filosemita lapokat, majd elénekelték a királyi himnuszt. Az egyetem tanácsa hivatalos közleményt tett közre, amely szerint az egyetem előadásait február 1. hó 8-ig beszüntették.

A lapok kivétel nélkül elítélik az egyetemen történt excesszusokat. Az Univerzita, amely mellett pedig a diákság szimpátia-tüntetéseket rendezett, energikus hangon kéri a diákokat, hogy ezutai hallgassanak intő szavára. Arra kéri őket, hogy szüntessék be a tüntetéseket, mert ezzel mélyre ható károkat okoznak Romániának. Az Independente-Roumain, a kormány félhivatalos francia nyelvű napilapja szintén igen elítélő hangon foglalkozik a diákok tüntetéseivel. Megállapítja, hogy most már súlyos sérelme ez a külföld előtt a román közállapotok hírnevének és egyrésze oka a gazdasági helyzet romlásának. Megállapítja, hogy értesülése szerint a kormány a legenergiusabb lépésekre határozta magát nemcsak az újabb tüntetések megakadályozását, hanem az előző tüntetések megtorlását illetőleg is. Meg van a remény reá, hogy a diákság vezetőivel meg lehet majd értetni minden olyan tüntetésnek káros mivoltát, ami a romániai társadalmi béke kárára van.

A szenátus délutáni ülésén Bujor Pál szenátor, a kamara ülésén Stern képviselő fogtak interpellációt betervezni a diáktüntetések ügyében. (Rador.)

* **A prefektus Bukarestbe utazik.** Peter Julian prefektus a mai nap folyamán több fontos ügy elintézésére céljából Bukarestbe utazik. A prefektus utazása céljairól a következőket mondotta munkatársainak: Bukarestben fontos adminisztrációs ügyeket akarok elintézni. Így első sorban a város faellátása érdekében fogok eljárni. A kormánytól néhány, ugynevezett navetta-vonatot kérünk, amelynek egyedüli rendeltetése az legyen, hogy a város faszükségletét a vidékről szállíthassák. Másik fontos ügy, amit el akarok intézni, azon 161 városi tisztviselő ügye, akik még nem kapják azt a drágasági segélyt, amelyre — szerintem — feltétlenül szükségük van, hogy megélhessenek.

Szinigazgatónak sima ember való

Isac Emil erdélyi színészeti főfelügyelő tegnap nyilatkozatot tett a „Nagyvárad” munkatársa előtt. A nyilatkozat nagyon érdekes. Alább közöljük az elmondottakat, de néhány megjegyzést kénytelenek vagyunk hozzáfűzni.

Isac Emil hibáztatja Parlagiban, hogy nem sima ember, pedig — ugymond — színigazgatónak ma sima ember való. Ha ez így volna, nagyon szomorú volna, de nekünk meggyőződésünk, hogy nincs így. Mi úgy véljük, hogy színigazgatónak ma becsületes kultúremler való, aki a színpadon csak a művészi nevelésre és szóvalkozatásra törekedik, a színpadon politikával ne foglalkozzék.

Perlagi Lajos épp úgy, mint Janovics János merőben megfelel ezeknek a követelményeknek és ha diplomáciai ügyesség esetleg nem is található benne, ez még nem jelenti azt, hogy nem volna alkalmas a színigazgatásra.

Egyebekben örömmel regisztráljuk, hogy Isac is végre alapjában rendezendőnek véli a nagyváradai színház ügyét, aminek az ideje valóban el is érkezett.

Tegnap, a színügyi bizottság ülése után érkezett Nagyváradra Isac Emil színészeti felügyelő, akivel munkatársunk beszélgetést folytatott az aktuális színházi kérdésekről.

— Engem — mondta Isac Emil — más kérdések hoztak ide Nagyváradra, nem a tegnap esti színügyi bizottsági ülés. Itt felolvasást rendezünk, 14 román író jön Bukarestből és valószínűleg ideérkezik Minulescu Ivan államtitkár és esetleg maga a miniszter is.

— Én a kulturközeledés híve voltam mindig, de egy látom, hogy az majdnem hiábavaló. Nem megy és nem megy; a megértés még mindig késik s engem, aki a kulturközönségért dolgoztam, a sovíniztók minden oldalról támadnak. Vissza fogok vonulni és inni fogok, ez sokkal jobban kielégít, mint a hiábavaló próbálkozások a román-magyar közeledésért.

— Csodálatos, hogy az emberek még mindig nem tértek észre s nem számolnak a viszonyokkal, reménykednek, izgulnak, bajba juttatják magukat. Sinigazgatónak olyan ember való, mint Janovics János, aki sima, okos és ügyes, sokat használt a magyar színészetnek, mert diplomata. A színigazgatónak nem kell mindjárt az elején kimutatni szándékait, mert rögtön tisztába lesznek vele. Parlagi nem sima ember, most pedig sima emberek kellene.

A szindarabok betiltása a kultusz-miniszter rendelete alapján történt, az indoklás nem az, hogy Marosvásárhelyt tüntetés volt az Ember tragédiája előadásán, hanem más, helytálló okokból. Vannak preventív intézkedések, amelyeket meg kell tenni, hogy ne legyen alkalma a megmondó-lallanoknak tüntetésre. Ilyen preventív intézkedést tett a szovjetben Lunacsarszkij, aki nek panaszkodott egyik elvára, hogy „Lear király”, „János király”, „Henrik király”ról szóló darabokat játsszanak s erre koncessziót tett s a színlapon csak „Lear” jelent meg.

Abban, hogy egy darabot kihagynak, nem lehet sérelem, mert nem Madéc, vagy

az Ember tragédiája ellen van kifogás, ezek ellen nem is lehet, hanem a helyzet követelte elővigyázatosságot kívánja a darab felretételét. Ebből kár állást csinálni.

— A váradai színház ügyét azonban végre rendezni kell, meg kell állapítani, hogy mi a kötelezettsége a színigazgatónak a román kultúrával szemben, mit ad az állam a koncesszió kivételével s mit ad a város, végül hány esztét foglalkozik el a román társulatok. Kolozsvárt jobb a helyzet, ott külön járzik a két társulat a csak akkor lenne aktuális az együttműködés, ha valamelyik színház lenne. Az egy színházban való együttműködést nem tartom szerencsésnek, épp ezért azt szabályozni kell.

Belügyminiszteri inspektor Nagyváradon

A belügyminiszter nemrégiben a minisztérium kebelében inspektorátust létesített, melynek az a célja, hogy a kinevezett felügyelők személyesen kontrollálják a városi és megyei törvényhatóságok közigazgatási tevékenységét. Az inspektoroknak, kik Bukarest székhellyel működnek, havonként tizenöt napot tartoznak vidéki körzetükben működni.

Nagyvárad és Biharmegye inspektora, Muresan Septimiu tegnap ideérkezett. Muresan belügyminiszteri felügyelő minden specialis kiküldetés nélkül, a közigazgatási szervezetben kíván betekintést nyerni s már szerdán délelőtti végig inspicálta a város hivatali szobáit. Belenézett a magyar tisztviselők, így különösen Soós István dr. aktáiba s rendkívüli meglepődését fejezte ki a tapasztaltak felett s a látottak közül különös érdeklődést tanúsított a románnyelvű fogalmazványokat illetően. Muresan főfelügyelőt Bucico polgármester kalsuzolta.

A belügyminiszteri inspektor néhány napot fog Nagyváradon tölteni. A szerdai tanácsülés részben a látogatás miatt el is maradt, de főleg abból az okból nem lehetett megtartani, mert a tanácsból többen hiányoznak. Simona főügyész Bukarestben van Jónás Demeter gazdasági tanácsossal s nem tartózkodik Nagyváradon Benedek pénzügyi tanácsos sem.

Százhusz katonatiszt beszállásolása

Február negyedikén 120 katonatiszt érkezik Nagyváradra egy specialis vizsga letételére. A tisztnek szoba kell és az államrendőrségen Horváth József kapitányt bízták ezzel a nagyon sok bajjal járó szobaszerzéssel. A tisztnek 15–20 napig maradnak Nagyváradon és e körületi kapitányok már járják be a várost a szükséges 120 szoba felkutatására.

A „Nagyvárad” munkatársa kérdést intézett Horváth kapitányhoz, aki ez ügyben a következőket mondta:

— Nyugtassák meg a közönséget, mert ez nem rekvirálás, hanem csak beszállásolás, amely feltétlenül jogos, most és mindig. A hivatalos lap 112. száma intézkedik is erről kimerítően és mi felsőbb utasításra, de a törvény alapján járunk el. A beszállásolás alól senki nem vonhatja ki magát, aki kényelmét látja veszélyeztetve ez által, a tisztnek szállodába bérelhet szobát.

— Senki nem köteles luxus szobáit átengedni, csak egy ágyat és mosdót köteles rendelkezésre bocsátani a tisztnek és csak azoknak a tisztnek köteles a közönség a szobát átadni, aki a rendőrprefektus által aláírt kiutalást mutat fel.

A detektívek már járnak a városban a szükséges szobák előteremtésére. Ivaltos, hogy legalább a beszállásolásokhoz jenek meg olyan lakásokban — ha lehet — négy szobának — amelyeket eddig a városi hatóságok gyengéd figyelemmel hagytak.

T. Pogány Janka mint nagyszony

Szenes Fülöp a hírneves faragó és véső, aki a megasztálás óta csaknem állandóan Nagyváradon tartózkodott, elhatározta, hogy elköltözik. Aradra, Temesvárra megrendelésekkel, de még nem döntött, hogy melyik város közönségének meghívását adja el. Elment tele előtt azonban ter a nagyváradai színészeknek emlékeztetőt hagyni, annak a szerelteknek emlékeztetőt hagyni, annak a szerelteknek emlékeztetőt hagyni, annak a szerelteknek emlékeztetőt hagyni.

Ez az emlék egy hatalmas kép, a nagyváradai színház időtlen-ideig betelken nagy művészokról. Tóth János nagyszony képen Szilágyi Erzsébet ruhájában a magyar nagyszony jelmezében, a magyar nagyszony képe a mesternak azok között, akiket Nagyváradon festett. A mester alkotása. Teljes élet nagyszony pompázik egy ósmagyar nagyszony képeket érő selyem, brokát és drága ruhák között. Az arc nemes fensége, a homlok és az egész testtartás, természetesen is Szilágyi Erzsébetet juttat ember eszébe a királyi anyát, a magyar nagyszonyok egyik tündöklő egyéniségét. A képről a Sonnenfeld litográfia műintézet utóbb ezer lapol fog készülni, melynek jövedelme a színészek nyugdíj-táblázatának alapját fogja gyarapítani.

* Székül, hidegtől kiltjt vörös arcra, araszepkő, mltesser pattanások ellen legjobb gyógyszer biztos szer az YPO krém. Ára 15 lel. Díkt postaszétküldés. Kapható: Farkas István „Apo drogueria Nagyvárad.

Dorian Filmszínház

Csütörtök — Péntek

Doktor
GAUDEAMUS
HÁZA

Egy előjáték és 6 felvonásban.

HÖLGYEIM! Vásznakat megbízhatóan olcsón csakis

KELLER ÁRUHAZBAN

Avram Janou (Kossuth)-utcán szerezhetik be.

Az összes megyei és városi tisztviselők nagy árkedvezményben részesülnek.

;; Helybeli és megyei telefonszám: 16-18.

Maniu folytatja tárgyalásait Averescuval

A kamara ülésén Pán Halipa újból a szarabiai parasztpárt ügyéről beszélt. Szapillant a parasztpártnak az orosz ellen való elnyomatására. Ismerteti a szarabiai nemzetipárt mozgalmait az orosz uralom alatt. Bizonyítja, hogy Insztiz nem vett részt aktívan ezekben a mozgalmakban.

Sassu kereskedelmi miniszter Bratia miniszterelnöknek félreértett kijelentést igazítja helyre és megállapítja, hogy miniszterelnök szavai akként értelmeződnek, hogy a besszarabiai országtanács badon dönthetett a csatlakozás kérdésén. Ezután Inculetz miniszter beszélt. Konstatálja, hogy Pán Halipa is az egyesítés ellen írt. Majd az elnök felfüggeszti az ülést és a képviselők a szekciókban folytatják tanácskozásukat.

Knobloch, az új osztrák követ ma kiigazításon jelent meg a királynál és bevitatta akreditáló levelét. A kihallgatás a szokásos formák között folyt le.

Michalache, a parasztpárt egyik vezetője ma kihallgatáson jelent meg a királynál.

Maniu Gyula a nemzetpárt, Averescu főnök a néppárt nevében folytatta tárgyalásait az alkotmányellenes blokk megsemmisítésére.

német márka eléri az osztrák korona sorsát

hírhatalmi tilalommal akarnak segíteni a németen — A márka tragikus alámerülése

A márka tragikus alámerülése már jó ideje nem is tragikus tünete a német közgazdasági életnek, hanem történelmi adat. A német gazdasági életnek, mely benső és szoros összefüggésben áll Németország sorsával. A német gazdasági életnek, mely benső és szoros összefüggésben áll Németország sorsával. A német gazdasági életnek, mely benső és szoros összefüggésben áll Németország sorsával.

Az osztrák korona — aránylag még lassu folyamat alatt, — esztendőnk során érte el ezt a mélységet, valutáris bukást, sőt közel hét hónapja az osztrák pénz stabilnak mondható, minthogy a magyar korona is áll, sőt a lei ezidőszerinti esését tekintve, úgy a magyar, mint az osztrák korona deviza szempontból viszonylagos értéke meglehetősen mutatathat föl.

A német márka ebben a rapid lecsúszásában hovatovább eléri az osztrák korona szomorú szintjét és ma is alig van a két valuta között 25—30 százaléknyi értékkülönbség. Zürich jegyzés szerint Berlin 0.01, míg Bécs 0.0074. A magában is rossz elhelyezéshez viszonyítva a legelénkebben illusztrálható kép az, hogy ma egy leuért 280 osztrák koronát adnak és ugyancsak egy leuért már 200 márkát fizetnek ki.

Legjellemzőbb bizonyítvány a német márka sorsára, hogy a legtöbbet szenvedett és a közgazdasági életben ugyszólván nullizált lengyel márka is többet ér már, mint a német pénz. A zürichi zárlet ugyan javult márkakurzust jelent, de ez még nem elég biztató a holnap eshetőségeire.

Berlini távirati jelentés szerint a német márka hanyatlásával az árak ugrásszerűleg emelkednek. Egy villamosjegy 150 márka. Az élelmiszerek óráról-órára drágulnak.

Ami a lei sorsát illeti, a bukaresti kormány, a román pénz folytonos esése miatt azzal a tervvel foglalkozik, hogy a behozatalt teljesen beszünteti.

Hir szerint az erre vonatkozó rendelkezés a közeli napokban megjelenik és a gazdasági életre mélyreható változásait fogja előidézni. A pénzügyi kormánynak az a terve, hogy az import betiltásával sikerül a deviza üzletet olyan minimálisra csökkenteni, hogy ezzel a lei további

elértéktelenedését sikerül megállítani, sőt esetleg a román valuta külföldi értékelésén is javítani lehet.

Apponyi beszéde a nemzetgyűlésen a népszövetség mellett

Budapestről jelentik: A magyar nemzetgyűlés tegnapi ülésén másodszori olvasásban elfogadták Magyarországnak a nemzetek szövetségébe való felvételéről szóló javaslatot. Moser Ernő ismerteti a javaslatot, majd utána Apponyi Albert szólalt föl.

— Kétségtelen — mondotta. — hogy a nemzetgyűlés a módosításokat magáévá teszi. Mikor a nemzetek szövetségébe való belépésünkről volt szó, nem ismertem az érvek súlyát, melyek amellet szólnak, hogy a belépéstől tartózkodjunk. A belépést ellenzők abból indultak ki, hogy nem hisznek a békefenntartó intézményekben s a nemzetközi bíráskodás hatályosságában. Én ezzel ellentétben állok. Elvben és gyakorlatban hiszek az intézmények hatályosságában, ha nem is a jelenben, de a jövőben. Ennek bekövetkezését nem lassítani, hanem gyorsítani a feladatunk. Azoknak a fölényes mosolygására, kik felhozzák, hogy a nemzetek közt a háborút kiküszöbölni sohasem fog sikerülni, azt felelem, szüntessük meg a kórházakat és orvosokat, mert a betegségeket sem lehet kiküszöbölölni. Szüntessük meg a templomokat, mert a bűn nem küszöbölhető ki. A küzdés törvénye minden baj ellen az, hogy ha nem érhetjük is el, de megközelíthetjük a kiküszöbölést.

— A nemzetek szövetsége olyan intézménnyé fejleszthető, amely biztosíthatja a nemzetközi viszályok békés elintézésének lehetőségét.

Amíg a győzőknek és legyőzötteknek kétféle nemzetközi joga van: a háború vértelenül folyik tovább. A szövetségbe való belépés Magyarországra előnyöket jelent, melyektől elzárkózni nem szabad. Az egyezségi okmány tizenharmadik szakasza egyenesen megtiltja, hogy bármely tag másokkal szemben támadólag lépjen fel mielőtt az okokat a nemzetek szövetségével nem tudatta. Mig ez meg nem történt, a tetteges eljárás terére nem léphetünk. Ezután kifejté Apponyi, hogy a szövetség szabályainak tizenhetedik szakasza alapján a szövetség csak tagjait védi. Azon, mely ötletesebbnél-ötletesebb szá-

* Tisztviselőknél különösen anyagi érdeke, hogy Rimanóczy-utcán Kertész Reklám üzletében szerezze be őszi és téli köpeny-kosztüm és ruhaszövet szükségletüket, hol kizárólag elsőrendű és legjobb árukból meglepő árkedvezményben részesülnek. Az árak amugy is olcsóbbak, mint bárhol.

* Modell bőr-kalap csak 150 lei. Modista „Rita” kalap-szalonn Str. Alexandri (Teleki) 24. szám.

Dombornyomásu névjegyeket

monogrammos és szöveges
levélpapírokat, pecsét-
bélyegeket, címkéket
gyönyörű kivitelben készít

„Sunfield”
dombornyomda

Oradea-Mare - Nagyvárad
Vlahuta (Szt. János)-u. 29.

APOLLO mozgószínház

H
A
R
R
Y
P
I
E
L

2 péntek

1 oszűrtök

Erényi Böske becsületsértési pere

A járásbíró meg szokott eseménytelenségébe végre egy érdekes ügy is került napirendre: Erényi Böske, a színház primadonnája került a vádlottak padjára. Vádlója Gerley Ily színész volt, aki becsületsértésért indított eljárást Erényi Böske ellen.

Erényi Böske a színház egy volt férfi tagjától fényképet kapott. Ezt a jelentéktelennek látszó fényképcserét megtudta a színész felesége, aki udvarias levélben kérte fényképét vissza. Erényi Böske meglehetősen kemény hangú levélben válaszolt a féltékeny feleség levelére és nem csak a színész feleségét, hanem annak barátnőjét, Gerley Ilyt is súlyosan megsértette.

A tárgyaláson Erényi Böske nem jelent meg, képviselője, dr. Balázs Jenő volt csak jelen, Gerley Ily személyesen védte igazát. Dr. Balázs kérte Boglutz bírótól a zárt tárgyalás elrendelését, mert a női becsületsértés súlyosan érintő dolgok merülhetnek fel a tárgyaláson. Boglutz bíró nem látja jogosnak a kérelmet és nem rendelte el a kívánt zárt tárgyalást. Dr. Balázs elismerte, hogy a levelet Erényi Böske írta. Azt vitatta, hogy a „diszbarátnő” elnevezésről nincs bizonyítva, hogy Gerley Ilyre vonatkozik. A levélben előforduló „k. ügyei” kitételt, a hallgatóság különös mosolygása közben úgy magyarázta védője, hogy az föltétlen „kedves ügyei”-nek értendő. S ha valaki szántszándékkal félremagyarázza a primadonna szavait, az vessen követ magára... Miután Gerley Ily nem hajlandó kibékülni, sőt kívánja Erényi Böske megbüntetését, Boglutz bíró elrendelte a jelenleg Aradon tartózkodó színész kihallgatását, arra vonatkozólag, hogy mikor kapta kézhez a súlyosan sértő levelet, mert ha három hónapja elmúlt, úgy az ügy elévült.

A protestáns nőegylet pénteki estéje

A protestáns nőegylet fényes sikerűnek ígérkező, péntek este fél 9 órakor, a Vigadó nagytermében rendezendő báljának ma készült el a teljes műsora. A program, mely ötletesebbnél ötletesebb számokban bővelkedik a következő:

Coppella, táncolja: Berecz Mancsi, Chóra, táncolja: Hoffmann Klári. Dr. Szalay Elemér zeneszerző, saját műveit adja elő. Don Juon (francia vigjáték) Pantomim. Szereplők: Anya: Özv. Lázár Mártonné; leányai Juliette: Sulyok Ica, Hanna: Beregi Ibolyka; Don Juon: Bodnár János; szolga: Parobek Antal; vendégek: Imets Magda, Szabados Vilma, Bakits Eila, Schwartz Rózsi, Csuka Babi, Nemes Anna, Gubicza Blanka, Galamb haldoklása; táncolja: Mátyosi Ilonka. Tavasz, táncolja: Beer Vali. Visio, Pantomim, (Antalffy Margit). Szereplők: anya: Antalffy Magit; gyermekei: Burger Olga; Szüts Gizike; doktor: Bodnár János; vizikirálynő: Istvánffy Lily; udvarhölgyek: Schön Mancsi, Erdélyi Mancsi; spanyol táncosnő: Föder Baba; Tarantella táncosok: Kertész Magda, Boda Kató; cigányok: Burger Imre, Kacser Zoli, Goldstein Gyuri, Fehér Bandi; tündérek: Beregi Ibolyka, Hoffmann Klári, Berecz Mancsi, Ehrlich Nusi, Kertész Nusi, Bódis Mancsi, Vargha Anikó, Vargha Évi, Váczi Kató, Gerő Rózsi, Forgó Böske, Ciochain Fábi, Mátyosi Ilonka, Beer Vali,

Nyul Zsuzsa, Balajthy Klári, Balla Boriska, Burger Olga, Simmy paródia. Táncolják: Berecz Mancsi, Hoffmann Klári.

Előadás után reggelig tánc. A rendezőség kéri a hölgyeket, hogy a büffé küldeményeit péntek délelőtt 10 óráig adják le a Vigadóban. Jegyek még a Hegedüs Hirlapirodában válthatók. Ülőhelyek 63, 38, 25 lei, állóhely 19 lei.

Esett ember

Még láttam őt félszegen és ferdén megfordulni maga körül, félkeze úgy meredt fel s zongorázó ujjai, — melvek egyensúlyt kerestek, — mint egy pengő hárfán, ám nem volt segítség, hanyat vágódott a sikos havon. Torkát rekedten és tompán egyetlen hang hagyta el. Mélyről szakadt jai, mely bűgva és hamar halt el a téli délutánban. A Körös szikkadtra fagyott hidján, míg jobbról és balról prémsapka volt a házak homlokán a hó, szánkok trapoltak s a folyó zöld vizén hártvázó jégvirágokat rajzolt a rendezői kéz, megható dekorációjával a lejátszódó kis tragédiának.

Az esett ember, ki repedt katonazubbonyt viselt s kinek félkeze volt, — gránát tépte le esztendő előtt egy hasonló friss és világos februári délután, — lábát törte. A gyönyörű téli tablóban ez minden cselekmény s érdeklődők gyűrűje rajzott az elterült csonka test fölött. Az esett ember nyögdecsett: jai, jaaj, hangoztatta sokszor s ez nem volt egyszerű panaszkiáltás, jajok, melyek gyakoribbak ma az öröm tomboló szavainál, fájdalmas jaj volt, siró jaj, keserű és dühös, kétségbeesett, holnapragondoló jaj s a zenét adó három betű egyetlen oktavjában a nyomor világi kórusa rezonált döbbenetes nűanszokat s törő csontok kontrája festette az amputált kezű lábatört jajszávaiba a hang sohasem tapasztalt borzalmas színeit.

Az esett ember elfeküdt a havon, urak kíváncsi orru bagariákban topogtak körül s finom női lakkok pipisgették, de néki nem maradt több szava, csak egy, csak egyetlen jaj szörnyű robbanó gázaival telt a tüdeje, mely pontos egymásutánban bugyogott elő, mint a forró vér egy levágott jószág erein a vágóhid sűrű atmoszférájában. Olyan volt a tekintete is. És emberek kerültek melléje és indultak uíra útnak, míg ő ott maradt, esett ember és sürgőforgó dolgaikat keresték a ruganyos két lábon tovább haladók, kik csak pillanatra torpantak meg egyetlen szánakozó tekintetre, mert ez az esett emberek sorsa általában, mindenki sajnálkozik és senki sem emeli őket magához.

(bárd.)

* A Palace-kávéházban ma este nagy török kávé-est. Eredeti török kávékat kapunk törökök által készítve!

LUCULLUS

különlegességek: frissen érkezett déli gyümölcsök, Koestlin-féle tea-sütemények. Eredeti francia pezsgők és likőrök, angol rumok, báró Kemény-féle borok és az összes halkonzervek

Tőzsdei jelentések

A lei Zürichben: 2

Zürich, január 31. Nyitás. 001, Newyork 536 egynegyed, London 2488, Páris 3210, Milánó 2535, Prága 1525, Budapest 20 egynegyed, Bukarest —, Bécs 0.0074, Varsó 0.0150.

Bukarest, január 31. Zárlat: Páris 1540, London 1195, Newyork 253, Berlin 1240, Svájc 50, Prága 750, Bécs 38, Budapest 1150.

Valuták: Márka 100—110, leva 45—150, lira 138—140, font 1220, francia 150—155, svájci 4950—5050, lira 1205, drachma 31—32, dinár 205, dollár 252, Napoleoni 1000—1010, osztrák 32—33, magyar 750—8, szlovák 72—73, marka pol. 82—84.

Budapest, január 31. Zárlat: Dacia 159—169, marka 6—7, lei 10—11, szlovák pol. 7 egynegyed, London 12.325—16.235. A többi kurzusok változatlanok.

Zürich, január 31. Zárlat: Berlin 112 fél, Amsterdam 211 egynegyed, Newyork 536 egynegyed, London 2488, Páris 3210, Milánó 2535, Prága 1525, Budapest 0.20 egynegyed, Zágráb 460, Bukarest 0.0150, Bécs 0.0074, bélyegzett 0.0074.

* Felhívás. A városi előjáróság zenei felhívja Berger Dániel, Simplon gyár Rt., Moskovits Adolf és társai, Mhancipőgyár, Reisinger Arnold, Moskovits ipartelepek, Bihari Gépz és Fémpartlen, Löblé H. szeszgyár, Vadász Albert keszgyár, Cukor Albert autójavitóműhely, Berger Ignác autójavitóműhely, Adorján imtáglagyár, Friedländer Hermann kalapgyár, Váli József szikvizgyár, Schwartz Fakszikvizgyár, Fehér Jenő cipőgyár, Berger Lipót és társa bőrgyár, Háber Jenő bőrgyár, Tolna Géza nyomda, Grünwald and redőnygyár, Dacia szappangyár, Éber Lámán, Grünwald és társa bádogg és imgyár, Nagyvárad légszeszgyár, Roth Adolf Ede szappangyár, Sonnenfeld Aoldobozgyár, Mezei Lajos szappan és hémi gyár, Patria vagongyár, Erzsébetke nyérgyár és Morgenstern Zsigmond sütőde ipartelepeket, illetve üzemeket, hogy alkalmazottaikról a kimutatást azonnal mutassák be Oradea-Mare, la 31. Január 1923. Városi előjáróság.

* Valódi Jonathán és más elsőrendű szép fajalmákat kaphatni a Népszövetés Hangya üzleteiben.

Cluj—Kolozsvári (Fő-ter 13. szám)
Fenyő és Braunfeld
világűrtől ékszer-üzlet

Arany ezüst, drágakő ékszerek
és műipari ajándéktárgyakat
teljes bizalommal vásárolhat.

Arany, ezüst, és acélóra különlegességek Longines, Omega, Schaffhausen órák fterakata.
(Lloyd Express — 18)
TELEFON 6-43. TELEFON 6-43

Linoleum

67 cm. méterje	—	—	—	95 Lei
90	"	"	—	135 Lei
100	"	"	—	150 Lei
115	"	"	—	180 Lei
135	"	"	—	190 Lei

Viaszos vászon

78 cm. méterje	—	—	—	110 Lei
100	"	"	—	140 Lei
115	"	"	—	161 Lei
85—115 terítő	—	—	—	147 Lei
100—130	"	—	—	191 Lei

Szővet szőnyeg

70 cm. méterje	—	—	—	100 Lei
90	"	"	—	130 Lei
Gummi kabát	—	—	—	750 Lei
Bőrvászon 120 cm. méterje	—	—	—	129 Lei

Haas Lipót
Oradea-Mare, Nagyvárad

Ezenkívül nagy választék ebedő szőnyegek, linolenm teljes szoba bevonásához, gummi- és celluloid áru stb.

Regele Ferdinand
(Rákóczi-ut) 5. szám

Hétfőn kezdődik a biztosítási tanfolyam

Miután a biztosítási tanfolyamra sokan jelentkeztek, a tanfolyam vezetősége elhatározta, hogy hétfőn, február hó 5-én a tanfolyamot a kereskedelmi iskolában megnyitja. A vezetőség tehát felkéri eddig jelentkezetteket, hogy e hét folyamán jelentkezzenek dr. Schuszték Adolf kereskedelmi iskolai igazgatójánál s iratkozzanak be. A beiratás pontja 11—12 óra közt történik. Tandíj 500 lei, a hónapra járó tandíjnak egy hónapra esedékes részlete a beíratkozásnál fizetendő.

Tankönyv nincs, a hallgatók lehetőleg gyorsírással jegyezzék az előadásokat. Az előadások egyetemi rendszerű szabad előadások. Tantárgyai: kereskedelmi levelezés, egyes és kettős könyvvitel, élet, járat, tűz és baleset elleni biztosítás, gépirás, gyorsírás, közgazdasági ismeretek, kereskedelmi jog. Tanárok: dr. Schuszték Adolf, dr. Kerekes Manó, Verő Henrik mérnök, dr. Kenéz Jenő, Oláh Béla dr. dr. Kovács Jenő és dr. Kocsán János.

A már közölteken kívül a következők jelentkeznek a tanfolyamra: Áts Gusztáv CFR. főmérnök, Csády Gabriella, özv. Bundala Mihályné, Kolthayén, Gitye Cornelia, dr. Fényes Sándor pt. tanácsos, Jitter Andor p. számtanár, Gábor Márton francia nyelv-tanár, Weisz Zoltán joghallgató, Petykó Pál tanító, Peiser Károlyné középiskolai tanítónő s Melner Jenő.

Részvénytársasággá alakul Inger Suleyman bányavállalata

Nemrégiben hírt adtunk arról a bányaeltárásról, ami Emir Suleyman ibn Abdullah papmező kimpányi birtosain megkezdődött és amelynek feltárására Biharmegye és Nagyvárad pénz- és közgazdasági életének legelőkelőbb férfiból alakult, akik tehát már a meginduláskor nevével és szakképzettségükkel egységes, biztos és reális alapot adtak a vállalkozásnak. A kitűnő atracén szén, arany, ezüst, réz, ólombányák első feltárási munkálatai már hónapokkal ezelőtt megkezdődtek és minden várakozást felülmúló eredményt mutatnak.

Az eddig elért siker gyorsabb munkára készteti a konzorciumot és elkészítették az alakítandó „Papmező—kimpányi szén- és ércbánya ipar részvénytársaság” alapszabályait. A bányák feltárása mellett a részvénytársaság célja a kiaknázott érceket, ásványokat és cementgyártáshoz alkalmas anyagokat a helyszínen feldolgozni, gyárüzemeket létesíteni s a kiaknázott széntöbbletet értékesíteni. Az alapszabály szerint alapítási összege két millió arany lei; egy arany lei egy svájci frankkal, 33 papirleival egyenlő. Huszezer darab részvényt bocsátanak ki.

Két érdekes pontja van az alapszabálynak, amelyek figyelemreméltók, mert eddig nálunk semmiféle gazdasági alapításnál nem szerepeltek: a nacionalizálás és szocializálás. Nevezetesen Inger Suleyman kezdeményezésére elhatározták a konzorcium tagjai, hogy a részvényeket elsősorban bent az országban a nép közt helyezik el úgy, hogy egy személy csak 1—50 darabig jegyezhet és csak ha egy hónap alatt ez a gondolat nem sikerül, fogják igénybe venni a külföldi jegyzéseket. A szocializálást pedig úgy viszik keresztül, hogy a tiszta nyereség 30 százaléka a vállalatnál dolgozó szellemi és fizikai munkások között osztatik szét. A munkásság megbízottai az igazgatóságban és a felügyelő-bizottságban is részt vesznek.

Közelebbről megjelenik a részvény-aláírási felhívás a kisemberekhez és munk-

kásokhoz, hogy úgy mint Angliában, Amerikában, csekély tőkék kamatoztatására jegyezzenek részvényeket, amelyek után nyolc százalék kamatot fognak kapni, tehát olyan magasat, amelyet egyetlen bank sem fizet.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Álarcos bál, bérleten kívül.

Péntek: Álarcos bál B) bérlet 68. szám.

Szombat délután: Cigányprimás, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Égi és földi szerelem, ujdonság, először bérleten kívül.

Vasárnap délután: Gyimesi vadvirág, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Égi és földi szerelem, ujdonság, bérleten kívül.

Hétfő: Égi és földi szerelem, A) bérlet 69. sz.

Kedd: Égi és földi szerelem, B) bérlet 70. sz.

A hét összes előadásaira már vasárnap reggeltől kezdve meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

— Álarcos bál. Verdi ötfelvonásos operája iránt olyan széleskörű az érdeklődés, hogy a péntek esti előadásra is elővételben viszik el a jegyek nagyrészt. E nagyszerű opera főszerepeit ez alkalommal is Kelmái, Baranyi, Pogány, Vajda, Kovács, Márkus és Bereng éneklik. A zenekart Váradi karnagy vezényli.

— Égi és földi szerelem. Szombaton este lesz a bemutató előadása Molnár Ferenc világsikerű színművének, az Égi és földi szerelemnek, melyre gondos próbák mellett készül az egész drámai személyzet Tóth Elek vezetésével. Az Égi és földi szerelem kiállítására is nagy gondot fordít az igazgatóság és minden egyes felvonása a szerző intenciója szerint lesz kiállítva. E nagyszerű színmű, melynek minden felvonása színes, megkapó és tökéletes művészi munka, a legnagyobb sikert fogja biztosítani a szereplőknek. Az Égi és földi szerelem főszerepeit Jósika, Polgár, Benes, Pogány, Kissné, Tóth, Harasanyi, Homokai, Madas, Stoll, Galambos fogják játszani. A hét műsorán szombaton, vasárnap, hétfőn és kedden szerepel az Égi és földi szerelem, melynek minden előadására már a jegyeket meg lehet váltani. A Weiszlovits temetkezési intézet fogja kiállítani az Égi és földi szerelem negyedik felvonását, mely egy felravatolozott szobában játszik. E ravatolozást káprázatosan, a leggazdagabban, a legtekintélyesebb izléssel állítja ki a Weiszlovits temetkezési intézet, melynek üzletvezetője napok óta dolgozik Tóth Elek rendezővel együtt e nagyszerű díszítés összeállításán.

* Tükörfényes, világos lesz a parketta, ha Farkasféle Y-po jegyű Parkett beeresztő rózsaviaszt használ. Beszerezhető: Farkas István „Apolló” drogueria Nagyvárad.

* Modell bőr-kalap csak 150 lei. Modista „Rita” kalap-szalon Str. Alexandri (Teleki) 24. szám.

* Mindenkinek érdeke felkeresni a Körösparti Áruházat, a cég békemínőségű cseh gyártmányú vásznak, schiffonokat, rumburgi céna vásznak, damaszt árukat, nagy mennyiségben tart raktáron, olcsó árai utólrétegetlenek. Tisztviselőknek ezen árakból is árkedvezmény.

?BON-MARCHE?

1923 február

2

Protestáns
Estély
a Vigadóban

Most érkezett Londonból!!

Békebeji minőségű frack
és divat angol
szövetek

Raglán és télikabát szövetekben nagy választék. 2131

NÓGRÁDY JÓZSEF uri szabó

a Royal mellett, Str. Rimanóczi-utca 1. sz.
Elsőrendű szabás. Szolid árak

Angol-francia zephirekből

uri fehérneműek

méret után

Róth M. Ulóda

cégnél, Mária királyné-tér
3. sz. Telefon 184.

Olcsó fehér és fekete tuskésdrót

prima minőségű
préselt széna

fehérbab, burgonya, borsó, lencse,
zab, árpa, tengeri, nagyban és kicsinyben, napi áron kapható a 119

FRONTIERA BANK

áruosztályánál, Nagyvárad

Str. General Mosoiu (Mezey Mihály-u.) 2.

Jól és olcsón vásárolhat

Witraelnél

Str. Avram Janku (Kossuth-u.) 5.

Vászon
Schiffon
Cérnabatiszt
Damaszt
Köpper

Velour
Szövet
Flanel
Zsinor barchet
Angot zefir

Cipővásznak és bélések legolcsóbban.

FRATII BEER TESTVÉREK
Strada Josif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám alatt.

Alpacca evőeszközök és
disztárgyak nagyban eladása.

Eva temetése

— Emlékezés Madách Imrénére. —

Irta: Lovassy Andor.

Ebben az évben, ennek az évnek első hónapjában, a művelt világ minden nemzete, fellobbanó új lelkesedéssel velünk együtt ünnepli a magyar szellemnek két óriását: Petőfi Sándort és Madách Imrét.

Csaknem egy időben robbant ki a háborgó Idő kráteréből ez a két fényes vulkánkö, melyeknek tündöklése, a határon túl világít.

Mindkettőnek a sorsa rövid, küzdelmes és szomorú volt. Lelkük tüze nál milli-ók melegedtek, de ők elégték saját vérük lángjától, hirtelen, tűneményesen.

Eljövendő századok váteszei voltak ők, kik beláttak a ködbe, a homályba, látták vajdó népek és nemzetek fényét, di-ésőségét, hanyatlását és bukását, de sejtették, érezték és tudták a saját sorsukat is.

Petőfi megígérte, hogy a nő, akit imádván szeretett, elfogja dobni az özvegyi fátyolt, talán Madách lelkében is élt a tudat, hogy szíve szerelme, szelid hitvese, a londoni vásár olesó portékája lesz egykor.

Hatalmas művében: „Az ember tragédiájában” nemcsak az általános emberi sorsot, hanem a saját életének szomorujátékát írta meg. És én merem állítani, hogyha a nógrádi alispán leánya, Fráter Erzsi, egy átlagos, mindennapi, szelid lelkű nő maradt volna, ez a dicsőséges, szép szomorujáték soha, de soha meg nem fogamzik ennek a lánglelkű, érzékeny szívű írőembernek az agyában. A kegyetlen csalódás a nőben, az imádott hitvesben, a szívet, a velőt marcangoló nagy fájdalomtól, egy fenséges jalkiáltásban tört ki ellened, asszony! Így üvölt a puszták orosz lányja, ha nőtényét eltemeti a Szánum, így vijjog a saskeselyű, ha szárnyaszegetten, mélységbe zuhan a párja...

Mikor Madách Imre 1852-ben, egy politikai menekült elrejtése miatt börtönbe került s onnan 1853. augusztus havában kiszabadult, értesült róla, hogy felesége megcsalta és a lelkében megrendült költő elűzte házától a hűtelent. Maga az asszony beismerte bűnösségét és anyósához irt le-velében bevallja, hogy „Imre elkergetett magától, de érzem, hogy megérdemeltem”.

Óh pedig, hogy imádtá Madách ezt az asszonyt! Még bukásában is menti, bizony-ság reá a Kepler-jelenet, midőn így kiált fel Ádám:

Minő csodás keverése rossz s nemesnek
A nő, méregből s mézből összeszűrve,
Mégis miért vonz? mert a jó sajátja,
Mig bűne a koré, mely szülte őt.

Pedig a nagy és iszonyu csalódás után, a kétségbeesés szikláján, félig tébolvultan állott a költő és hogy le nem zuhant az örök megsemmisülésbe, egyedül a költészet muzsájának köszönhető.

Ez volt az ő vigasztalója, lelket acé-
lozó balzsama, az az egy szál toll a fegy-
vere, mellyel szembeszállt, mellvel harcolt
a poklok minden ördöge ellen, nevének
örök-életéért és dicsőségéért.

Szomoruan, magányosan peregetek az
évek a sztrigovai kastélyban, hol álmo-
dozva élt Madách Imre, bizva bizván szebb
napok virradásában, emberek megjobbu-
lásában.

Az elűzött asszony idevetődött Bihar-
ba, rokonaihoz és ekkor tűnt ki, hogy nem
is annyira rossz, mint inkább testi és
lelkibeteg.

Egy darabig nagybátyjánál Fráter
Józsefnél Cséhteleken húzta meg magát.
Szőke haju, kék szemű, törékeny és ide-
ges teremtés volt; alacsony — úgyszólván

— kistermetű. Sokszor be-berándult Nagy-
váradra is, de itt, mint a társadalom éden-
kertjéből kiűzött Éva, került az ismerő-
söket. Szemeiben valami méla bánat és olt-
hatatlan szerelmi szenvedélyek gyehen-
nája égett.

Azt beszélték akkortájt, hogy a sze-
rencsétlen asszony neki adta magát az
ivásnak. A mámor talán fedettette vele az
elvesztett Paradicsomot?

1875. nyarán Terebesen, az árokban
összeesve találták meg. Halálra volt válva.
Behozták a biharvármegyei közkórházba
Nagyváradra és néhány napig itt vergő-
dött a kórágyn. Sápadt arcára piros ró-
zsákat festett a láz, izzó volt testének min-
den tagja, csak a tekintete volt bágyadt
és fagyos...

A halál tornácában várta az utolsó
csapást, mely megváltja őt a testi és lelki
szenvedésektől és egy csendes, langyos no-
vemberi alkonyatkor, a Madách Imréné,
Fráter Erzsi szíve utolsó dobant.

Éva meghalt!...

En ott voltam a temetésén. Kevesen
voltunk, mindössze hárman. Két rokonfiu:
Fráter Kálmán és Fráter Gusztó.

A kórház udvarára, a sóhajtozó, zöld-
levelű akácfák árnyékába, a halottas kama-
rából kihozták az ápolók azt a évalulatlan,
deszka-koporsót, melyen nem volt virág
és amelyre nem hullott senkinek a köny-
cseppje...

A református pap elmondott egy rövid
imát és egy Miatyánkot; a kántor énekelt,
azután felkelték a holttestet a halottas ko-
csira és kikisértük a szegény asszonyt
utolsó pihenő-helyére, a várad-olaszi te-
metőkertbe. Ott aztán lebecsátották a kes-
keny sírgödörbe és dübörögve hullottak a
fenyőfadeszkákra „a sárga göröngvők”...

Idestova félszázada már, hogy ott por-
lad Éva, a többi porladók között. Egy kor-
hadó fenyőfadarab mutatta néhány évig
síri nyoszolyáját. Az is kidőlt réges-régen.
A sirok szűk utcáiban ma már ki tudná
megtalálni azt a jeltelen sirt, az Éva
sírját?

A sztrigovai kastély sirboltiában né-
mán, szótlanul álmodozik a költő is és
neve, születésének század éves fordulóján
ujult erővel végigragyog a művelt vilá-
gon, szelleme pedig bolyongva röpi az
Úrben, a fellegek között és talán egy tá-
voli csillagon, találkozik azzal a másik
szellemmel, melyet valaha, régen, itt e föld-
dön, tiszta szerelemmel szeretett, mint

Miltiades szerette Luciát és imá-
minta Tankréd, Izórát.

Találkozik azzal a szerencsétlen nő-
szellemével, akinek gyenge és erőtlén volt
a lelke, aki megingott, aki elbukott, mint
Kepler hitvese, Müller Borbála ésna
találkozik új világoknak tiszta légkörén,
kibékül vele és megbocsát neki; hiszeraz
a szegény, beteg lelkű kis Éva, itt e föld-
dön, végigjárta a kálváriának minden tá-
cióját, bűneiért is vezekelt, mint egyor
Mária Magdolna.

Mikor a szentjánosbogár csó

Knauer Margit esete még élénk emlékezté-
ben van azoknak, akik a szélhámosok lélektá-
kutatói s a cselekedetek motivumaira kíváncsiak.
Knauer Margit egyike volt a ma zavaros helyze-
ben a hiszékenyek félrevezetőinek, akik ma in-
csenek tisztában vele, hogy mit akart s van, ki
azt hiszi ma is, hogy nem akarta ő rászédni, oki
nem sikerült az üzlet.

Knauer Margit ügyét most tüzte ki Szöllősy
Gyula táblabíró, március 19-én áll a törvényszék
elő a sokat emlegetett urileány s előreláthatólag gy-
hétig tart a tárgyalás. A vádat három csoportba
osztották. Az első vád az a csalás, amelyet dr. Fpp-
János postatávírótanácsos kárára követett el. A lá-
sodikban a kolozsvári és nagyváradai csalások sze-
pelnek, azért, mert gubacs, szalonna, sertés, vata
vásárlására körülbelül 300.000 lelt szedett össze, ti-
től-fától pénzt vett fel s nem számolt el a feletti
összeggel.

Végül szerepel a bűnygyben egy nagyváradai a-
talember esete, regényes, holdvilágos részletekkel
sőt szentjánosbogarakkal, amelynek vége egy a-
gyobb üzleti kölcsön, amelynek folyamán a szent-
jánosbogár nemcsak világitási kötelezettségeinek el-
eleget, hanem meg is csipte az ifjút, aki ijedtén
faképnél hagyta Knauer Margitot. Az eset részletei
csak a tárgyalás derít kellő világosságot.

* Poloskairtó Noxin biztos szer. Ára 8 lei. Ko-
ható kizárólag Farkas István „Apolló” droguda
Nagyvárad.

Február

3

**A BIHARMEGYEI
NŐEGYLET ESTÉLYE**
a Katholikus Körben.

Fehérnemű Áruház BERMANN

Sas-passage

**Gyári lerakat női és férfi fehérneműekben
a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig
Harisnyákban óriási raktár reklám árakban**

Teljes kelengyék és egyes darabokat rendelésre készítek.

Mélyen leszállított árak!

Mélyen leszállított árak!

THE GUNJAB

Popper Ákos lemondott a bankszindikátus elnökségéről. A nemrégiben megválasztott bankszindikátus további aktivitására olyan körülmények gátolják, melyek miatt az elkedvetlenítették a szindikátus elnökét, Popper Ákos drt, az Egyesült Városok vezérigazgatóját. Popper Ákos elnök megkérdeztük elfoglalt álláspontjáról és arra a hírekre vonatkozólag, melyek arról szólnak, hogy elnöki méltóságát el kellene készítenie. Popper igazgató megerősítette ezt a szándékát s kijelentette, hogy a bankszindikátus elnökségéről lemondott.

* Szabadságon az árvaszéki elnök, Dr. Vánffy István árvaszéki elnök hat szabadságra utazott, helyettese N. Lovszky Endre.

• **Kemal pasa megnősült.** Konstantiná-
ból jelentik: Musztafa Kemal pasa teg-
tartotta esküvőjét Szmyrnában.

* Előadás a mérnökegyeletben. Februárán, szombaton d. u. fél 6 órakor tartja dr. Silbermann Jenő mérnök felvtató előadását a „Relativizmus”-ról, mely első része a műszaki és tudományokban oly nagy érdeklődést váltott ki. Előadás a „Nagyvárad és Biharmegyei nők és Építészegylet”-ben lesz. A városa közgyűlési termében, melyre az sület vendégeket szívesen lát. Belépőincs.

* A községi jegyzők elmaradt fizetése. A harmadik hónapja nem kapták meg juttatásukat a községi jegyzők Biharmegyéből. A főszámvevő többször tett ugyan bejelentést az elmaradt illetmény kiutaztatásáért a minisztériumhoz, de a kiutaztatás még nem érkezett meg. Az ügyen ugyan segíteni Tempelean Dezső alispán, aki elrendelte a megyei pótdadók sürgős beajuttatását s a befolyó adóból előlegezték a községi jegyzők fizetését. De csak két járásban sikerült fedezetet a jegyzők fizetésére, a többi jegyző még nem kapott semmit. Értesítésünk szerint az alispán személyesen küldött megsürgetni Bukarestben az elmaradt községi jegyzői fizetéseket.

—	Dr Gaudeamus háza	—
—	a Hindu siremlék szerzőjétől	—
—	Dorian Filmszínház	—

* **Román írók matinéja Nagyváradon.**
 A ter Julian prefektus értesítést kapott
 Bukarestből, hogy a bukaresti román írók
 júniár 17-én Nagyváradon irodalmi ma-
 sálét óhajtanak rendezni. Ebből a célból
 négy jónévű író jön le Nagyváradra.

* **Előadás az olcsó építkezésről.**
 Schönberg Harry bukaresi okleveles mérnök ma február 1 és csütörtökön d. u. fél 6 órákor az Apolló mozgószínházban német nyelven díjtalan előadást fog tartani. Kétféle kitért képek kíséretében egy új olcsó építkezési módról. Schönberg mérnök kéri a gyárosok, építésszek, mérnökök, építési vállalkozók, szóval mindama szakférfiak figyelménél számosabb megjelenését, akik az olcsó lakás és az olcsó építkezés problémája iránt érdeklődnek. Az előadással és filmbemutatással kapcsolatban az előadás az építkezéssel összefüggő kérdésekre egyenesen ad felvilágosításokat.

—	Dr Gaudeamus háza	—	—
—	futurista film	—	—
—	Dorian Filmszínház	—	—

* Uj önkéntes tűzoltó alparancsnok.
Önkéntes tűzoltók parancsnoka előlépte
Rimóczi József szakaszparancsnok
alparancsnokká. Rimóczi Kecskemétre
matriál s kollegiális tiszteletből érte a ki-
tűzött előléptetés.

— A ház, melynek se ajtaja, — —
— se ablaka: Gaudeamus háza — —
— Dorian Filmszínház — —

Lehuzott rollókkal demonstráltak a bukaresti kereskedők az antiszemita tüntetések ellen

Bukarest, január 31. A Lupta értesülése szerint az egyetemen történt tüntetések alkalmával számos zsidó hallgató ha nem is súlyosan, de meglehetősen komolyan megsebesült. Egy keresztény hallgató a száján sebesült meg.

A zsidó kereskedők értesülvén arról, hogy mi történik az egyetemen, demonstratív bezárták üzleteiket. A Calea Victoriei, a Lipseanu és az egész kereskedő negyedben lehúzták rollóikat, sőt néhány bank is bezárta irodáját. A fővárosnak olyan arcúta volt, mintha ostroms állapot lenne.

Időnként pánikszerű hírek terjedtek el, amelyek azonban nem bizonyultak va-

Londoni távirat szerint a Ruhr-vidéken megindul a munka

Achenben és Wiesbadenben a munkásság és az őrjáratok között összeütközések történtek. Több helyen őrjáratot lefegyvereztek, mire a belgák osztagokkal léptek fel. A rendőrség magatartása az összeütközést elhárította.

A megszállítás teljesen megnehezítette a Ruhr-vidék élelmezését. Az élelmiszert a határra szállítják és fuvarral viszik a Ruhr-vidékre. Huszonöt rajnai hajóstársaság levélben megtagadta a franciáknak a

lónak. A tüntetések után a zsidó kereskedők és zsidó diákok szüleinek küldött levele jelent meg dr Stern Adolf képviselő előtt s az összes adatokat az interpelláció céljaira rendelkezésére bocsátotta.

A Dimineata értesítése szerint az egyetem a tüntetést egy Budisteanu nevű „cuzista” egyetemi hallgató kezdte, aki felszólította a zsidókat a távozásra, akik azonban kijelentették, hogy miután semmiféle hatóság az oktatásból őket ki nem zárta, nem hajlandók eltávozni. Erre valóságos ütközet kezdődött meg, amelyet a „Dimineata” borzalmas jelzővel jelöl meg s amelyről valóban megdöbbentő és megrázó részleteket közöl.

rr-vidéken megindul a munka

szénszállítást. A porosz belügyminiszter megtiltotta, hogy német rendőrhivatalnokok az idegen hadsereg tisztjeinek s a zászlóknak tisztelegjék. Egy londoni távirat azt az információt közli, hogy a német munkásság megváltoztatta álláspontját s nem hajlandó a német kormány s a német iparmágnások parancsait teljesíteni. Londoni táviratok szerint

az általános sztrájk megszűnt s a munka megindult.

Törökország támadásra készül

Konstantinápolyban számolnak a lausannei értekezlet meggyűlésével.

A Kemalisták Csanaknál s Izmidnél nagyobb csapatokat vontak össze.

Ha a szakitásra sor kerül, az angorai kormány *parancsot ad a támadásra*. Megtörténhetik hogy az angol csapatok négy

* **Halálos ítélet után életfogytiglani fegyház.** Budapestről jelentik: A lapokból emlékezetes még a közönség előtt, hogy Friedrichkeit Ferenc 1921. év novemberében a Hűvös-völgyben megölt és kirabolt egy Neuwirtné nevű budapesti asszonyt. A büntető törvényszék a gyilkost életfogytig való fegyházbüntetésre, felebbezés után a tábla körül állati halálra ítélte. A kuria ma az ítéletet megváltoztatva életfogytig való fegyházra ítélte a vádlottat.

* Nincs kegyelem a lengyel köztársasági elnök gyilkosának. Krakóból jelentik: A köztársaság elnöke nem kegyelmezett meg Narutovitz gyilkosának. A gyilkost átszállították a citadellába, ahol az ítéletet végrehajtják.

* **Atléta-bál.** A Törekvés báljai mindig hiresek voltak. Pazar, nagyszerű műsor és kitűnő cigány tették kedélyessé és kedvesé a Törekvés báljait. Február 10-én a Keszkeskedelmi Csarnok termében lezajló bál felül fogja mulni az összes eddigi pirosfeke té bálakat. A rendezőségben oly kipróbált neveket találunk, mint Sonnenfeld Ador, Kálmán Endre, Adorján Péter stb. A bálnak egyik érdekessége lesz, hogy az atléták nyert érmeikkel fognak megjelenni. Gazdag műsor fogja szórakoztatni a közönség nem táncoló részét, míg a táncolók kedvükre mulathatnak hajnalig. Kitűnő cigányról gondoskodva lesz.

* **Kath. Legényegylet háziestélye.** Február hó 4-én, vasárnap este fél 9 órai kezdettel záróráig tartó háziestélyt tart a tagok, ismerősök és meghívottak részére saját helyiségében, Telekiutca 13.

harcvonalon kényszerülnek hadakozni. Harrington tábornok visszatérve harcvonalai szemleútjáról, meggyőződött hogy a csapatok készen állnak. Az angol sereget támogatják az Atlanti-óceán és a Földközi tengeri britt hajóhadak. Az angoloknak az a felfogása, ha a szakitás nem vezet nyomban ellenségeskedésre, a jelenlegi helyzet nem tartható hosszabb ideig.

* Elhújasodás, köszvény és cukorbetegség esetén a Ferenc József keserűviz javítja a gyomrot és a belek működését, élénkíti az emésztést és előmozdítja az anyagcserét.

* A tűzoltók különvonata. Nem mindennapi por fog szam zni abból a követelésből, melyet a napokban az államasút nyújtott be a városhoz. A követelés a negyzsalontai Toldy-malom égéséből származik, amikor a negyvárdi tűzoltóság segítségére különvonaton robogott a színhelyre. A CFR 4200 lelt számít fel a különvonat költségei fejében. A város természetesen a Toldy-malomra hárítja a költségfizetési kötelezettségeit s most megindultak az intervenciók abban az irányban, hogy tulajdonképen kinek a köteleessége az ol-tással felmerült tűzoltói költségeket fedezni.

* Hirdetmény. Felhivatnak az Oradea-Mareban székelyei bíró összes jótékony egyesületek és intézmények, hogy február 15-ig a városi előljárásnál a következő adatokat jelentseik be: 1. Az egyesület neve. 2. Annak székhelye, u/c-a, házszám. 3. Az elnök neve. 4. Az egyesület alakulási ideje. 5. Az egyesület célja, az alapszabályokból szövezerint le-másolva. 6. Az egyesület alapszabályai. Oradea Mare, la 31 Ianuarie 1923.
P o p e a, seful entit' oros.

— — — —	fantasztikus film	— — — —
— — — —	fantasztikus diszletek	— — — —
— — — —	dr Gaudeamus háza	— — — —
— — — —	Dorian filmszínház.	— — — —

• Férfiöltöny szövetek, női kabát-
kosztüm és ruhaszövetek óriási választék-
ban a Körösparti Áruházban, mely cég
már a békében híressé vált utólérhetetlen
olcsó árairól Tisztviselőknek árkedvez-
mény.

* **Barabás Márton** képművészete a Magyar-féle üzletben. Nyitva egész nap.

* **Adakozás.** A zsidó aggokháza téli segélyakciójára eddig adakoztak: Ifj. Berger Sámuel és neje 1000 leles alapítványt, Harmati Márton 100 leit, Geiringer Károly, Feld Arthur, Goldberger Lajosné, Beck Józsefné, Weinberger Sándorné 50—50 leit, Erődi Hermanné 30 leit, Franck Miksa 25 leit, Fekete Károly 20 leit, dr. Rácz Miksa a dr. Balla halálának emlékére koszorúmegváltásként 100 leit, Grünstein Béla 10 méter tűzfát, Faragó Vilmos dohányféléit.

Az izraelita fiúváház részére Schwartz Armin 100 leit, N. N. 100 leit, Weinberger Sándorné 100 leit, Krammer Áronné, Beck Józsefné 50—50 leit. Természetbeni adományokat küldtek: Rosenfeld Hermanné, Krammer Áronné és dr. Simonyi Ernő. Az adományokért hálás köszönetet mond a jótékony intézmények elnöksége.

Nagy Farkas 20 leit, K. J. 20 leit, N. N. Kávásd 20 leit küldtek az ötéves ötéves ötévesnek.

* **Uj műsor az Exelsior barban.** Ma este mutatkozik be az új művészgárda. Elsőrangú műsorral, kezdete 10 órakor.

* **Ne fogadjon el, csak Höfer** gyermek hintőport és Baby krémét.

* **Fagyűtés.** Az izr. nőegylet folytatódó kimutatása. Fülöp Sándorné és Klein Andorné urnők ivén: Vaiszlovich Emil, Banca Marmarosch Blank 500—500 lei, Barna Jenő 300, Szilágyi Ernő 200, Darvas, Union Bank, Spitzer Béla, Lengyel István, Farkas István, Farkas Jenőné, Fonciera, Olvas-határán, Vaiszlovich Lajos, London és Weisz, Eichner Sándorné, dr. Winkler, Moskovits Miksáné, Hollós Jenő, Bodnár N., Klóór Antal 100—100 lei, Molnár Hellmont, Ifj. Popper 60—60 lei, Gonda Albert, dr. Reményi, dr. Fleischer Györgyné, dr. Grosz Menyhért, Kálmán Ferenc és Társa, dr. Markovits, Steiner Viktor, Waldmann Ernő, Missir, Vadas Jenő, Láng utóda, Carneval, Diósi Margit, dr. Kaufmanné, dr. Rácz Béláné, Atlasz Lajos, N. N., dr. Löwiné, özv. Winterné, dr. Farkas Adorjáné, Mihály Pálné 50—50 lei, Nádainé, Waldman Ödöné 40—40 lei, Markovits, Farkas és Mendel 20—20 lei, összesen 4390 lei. (Folytatjuk.)

* **Ingyen temetéseket nem igérünk** ugyan, de azért temetésrendezéseket a kívánt színű lovakkal, hullaszállításokat és exhumálásokat a legpontosabb eljárás mellett és a legolcsóbb árban mi vállalunk és végzünk. Továbbá koporsók, szemfedők és más temetkezési cikkek is nálunk szerezhetők be a legmérsékeltebb árban. Hivatalnokokat, vasutasokat és postásokat még külön árendában részesítünk. „Szent László” temetkezési vállalat Teleki-utca 34. szám.

A t. közönség szíves figyelmébe ajánljuk **HAVAS és GRÜNFIELD** Nagyvárad és Bihar megye legjobb és legolcsóbb posztó- és bélésáru rak-tárát Nagy Sándor-utca 4. Dus választék mindennemű külföldi szövetekben.

* **Szépségápolás** tökéletesen eltávolíthatja, archajakat, szeplőt, szemölcsöt végleg utónyomok nélkül D. Sternberg Helén kozmetikai intézetében Bemer-tér 3. I. emeleten.

* **Megnagyobbított műhelyben** havi bérlet-vasalást, fordítást stb. jutányos árban készítenek. Ruhákért házhoz küldők. Elsőrangú munkát. Löw Jenő, férfiszabó Körös-utca 8. Különböző ruhák kaphatók.

* **Megbízható jó minőségű vásznak, schiffonokat, menyasszonyi kelengyék** Rimanóczy-utcán Kertész Reklám üzletében vásárolhatunk, hol az árak olcsóbbak, mint bárhol, a cég szolid és megbízható. Tisztviselőknek meglepő árkedvezmény.

* **Férfi finom kemény kalap 180 lei.** Divatos puha kalap színes vagy fekete 150 lei. Nyulászór kalapok már 160 leitől kezdve. Mindenféle kalapokban, ugyszintén sapkában óriási választék. Heller és Deutsch, Jorga Miklós (Zöldfa)-utcai kizárólagos kalapáruházában.

MOZI

— „**Doktor Gaudeamus háza**“ Dorian Filmszínház. Egész új ösvényeket keres ez a mindenütt nagy sikert aratott film. Különösen az ajtó és ablak nélküli ház futurista díszletei keltettek nagy feltűnést, melyek a művészet, e sokat gunyolt irányról bizonyították be, hogy mily komoly hatás-sokra képes. Hogy a film érdekes, izgalmas és fantasztikus, ezt bizonyossá teszi előre is az a tény, hogy Thea Harbou, a „Hindu siremlék” világhírű írónője készítette. A kitűnő film ma először látható a Dorian Filmszínházban.

— **Hary Piel az Apollóban: A fejnélküli lovas.** Izgalmakban, váratlan fordulatokban, merész bravúrokban és látványosságokban gazdag filmjáték. A fejetlen lovas, amely elejétől-végig csupa kaland, hajsza, meglepő produkciók sorozata. A világhírű Harry Piel fáradhatatlanul nagy küzdelembe a megaláztatottakért s megsebezettekért, akik rászorulnak, nem fél a halálos veszedelemektől sem, hogy elérje célját. A játék során legvakmerőbb teljesítményekről számol be s megoldja a leghihetlenebbnek látszó feladatokat is. A Fejnélküli lovas az évadnak a legnagyobb eseménye, fantasztikumban elhagyja az összes filmeket s mindenütt öt részben kerül színre. Az Apolló azonban a 28 felvonást három részben mutatja be. Az első rész, a Halálcsapda, mely ma kerül színre 10 felvonásban. A filmkolosszus a közönség érdeklődését teljes mértékben le fogja kötni.

— **A katolikus köri moziban** pénteken, február 2-án, (Gyertyaszentelő ünnepén) délután 3, fél 6 és este 8 órakor a „Lengyelvér” című történelmi dráma I. része, vasárnap, február 4-én pedig ugyan-csak 3, fél 6 és este 8 órakor annak II-ik része kerül előadásra.

A végrendelet

— Regény —

28

Írta: **Lovassy Andor**

(Minden jog fenntartva.)

A távirat kihordó jött.

— Brávó Bence! A fiu sürgönyözött; a déli tizenkét órás vonattal hazaérkezik.

Az öreg prókátor örömeiben tiz koronát adott a távirat kihordónak, Benedek ur pedig megduplázta: adott huszat.

— Hány óra most?

— Még csak tíz, — válaszolt Suhajda.

— Na, akkor a vonat érkezéséig itt lopom a napot nálad.

— Szívesen látlak, úgy sincs semmi dolgom. Gyujts rá — és megkínálta a vendégét egy szivarral.

A házigazda maga is rágyújtott egy öblös tajtékpipára és pár perc múlva, a két öreg cimbera olyan füstfellegben ült, mint Jupiter és Vulcán a ködbeborult Olympuson.

Egy darab ideig közömbös dolgokról beszélgettek, majd helybeli pletykák kerültek felszínre, aztán rákerült a sor az asszonyokra is.

— Te, János, hát miért is nem házasodtál te meg? — faggatta a vén Suhajdát az öreg Benedek.

— Hát te miért házasodtál meg?

— Magam se tudom, de legalább én megpróbáltam háromszor.

— Mit értél vele?

— Semmit.

— Na látod cimbus, egyre megy, te is gyümölcs nélküli fa maradtál, én is, — vágta vissza a szót a prókátor.

— Hát aztán sohse voltál szerelmes? — vallatta tovább az özvegyember az agg legényt.

— Hosszu története van annak.

— Van idő rá, mondd el.

— Jó. Elmondom, legalább a mulatag rajta, mint én mulattam terajtag. Hát édes barátom, ötvenhárom esztendővel ezelőtt, patvarista koromban, szemes lettem egy gyönyörű, öztermű, gárhajtu, kökényszemű leányba. Bud Fitzner Ilonának hívták, az apja pémes volt, olyan potrohos, kövér ember volt, öreg lisztféreg, mint egy óriás pók; én is tudom, hogy lehetett olyan nagy embernek olyan darázsdereku, karsu-nya. Valami hadastyán-bálon találkoztam vele. Nagyon megszerettem, ő is volt hozzám. Együtt táncoltuk a nyugurt, meg a szünet utáni csárdást. Jótáncos gyerek voltam. A leány mondta, hogy látogassam meg őket. M látogattam, szívesen láttak. Azután minden héten háromszor, — náluk volt uzsonnán. Sohase ettem olyan császsze-léket és vajas kifliket, aminőket abban időben, a Fitzner családnál. Az öreg-szaknak három háza volt Budán és két Páren. — akkor még nem volt hivatalos összeházasítva ez a két város. De én nem a házak érdekeltek, hanem a teáka-hanem a vén spiesbürger megsokta-gyakori látogatásokat és egy alkalma-behívott a műhelybe; felgyűrte az igaz-ját és elkezdte rám a szeméit fogat. Láttam, hogy dühös és azt hittem, hogy belevág abba a nagy teknőbe, amely-szegletben volt, összegyúr a kovással. Sóspercet süt belőlem. Csalódtam. Násan szölt hozzám, csupán azt kéde-hogy tulajdonképpen mi is az én o-kozásom? Mondom neki, hogy patar-vagyok a Septemvirátusnál és eg-mulva ügyvédi diplomám lesz. Ere-örög tovább faggatott és vendégsé-hangon azt kérdezte, hogy tulajdonké-miért is járok én az ő házához, ma-héten háromszor? Kurázsiz ember voltam és nyíltan megmondtam, hogy nem cért-nem is a vajas kiflikért, hanem a le-nyáért, Ilonáért, akit halálosan szeret-aki szintén szeret engem. Erre az-ő-pók, a régi adomát ismételve, így szö: Suhajda ur, először a diploma és es-után Ilona. Egy esztendő múlva jöj-hozzánk uzsonnára, akkor majd les-lünk erről a dolgról komolyan, de d-hagyja kelni a kovászt. Szóval kitiltó-örög a házból. Az uzsonnákra egy-patikus rándult fel igen gyakran, k-gyon szívesen fogadtak a szülők, e-leány csak utánam epedt és négy-öt-egy sirt reggeltől estig, mintha haját ib-tak volna, de azután beletörődött a-sába.

Én egy év múlva megszereztem diplomát és éppen jelentkezni akartam mikor egy perces inas egy levelet hozt a lakásomra. A levélben csak ez a ké-sötétlett:

(Folyt. köv.)

BÖR-BUTORT

a legszébb kivitelben fest

GIDALI JENO

kárpitos, Kapucinus-utca 5.

— Kész hencserek olcsón kaphatók

KALLA

... a legjobbak. Minden doboz „KALLA” felirattal ellátva. Mindenütt kaphatók. — Főraktár viszony- elárulni ok részére Nagyváradon

Citter Lajos és Tsa

Strada Mészáros-utca 4 szám alatt.

repozitele din Oradea-Mare Soc Anonimă.

Prospect de Emisiune

Adunarea generală extraordinară a acționarilor ce a avut loc la 28 Ianuar a. c. a demarșat capitalului social de la Lei 120000 Lei 1.000.000 printr-o nouă emisiune de 0 acțiuni nominative a Lei unașuta fiecare. Această emisiune se ofera numai vechilor acționari în proporție de 22 acțiuni noi la 3 vechi; calculându-se pentru fracțiuni, 7 noi pentru una acțiune veche.

Cota cuvenită acționarilor vechi pen'ru care se va exercita dreptul de opțiune, se va lăsa de Consiliul de administrație cum va de de cuvînta.

Acțiunile noi beneficiază de dividend a 1 Iulie 1922.

Subscrierile se prim'esc la sediul societății la 1 Februar până la 15 Februarie a. c. și acționarii vor prezenta vechile acțiuni.

Valoarea acțiunilor subscrise se achită înr'al la subscriere și anume lei unașuta valoarea nominală, plus cate lei 15 de fiecare acțiune drept cheltuieli și fond de rezerva.

Consiliul de Administrație.

Nagyvárad Áruaktár részv.-társaság.

Részvényjegyzési felhívás

A Nagyvárad Áruaktár r.-t. folyó évi január hó 28-án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy 120.000 lei alaptőkéjét 8800 db-ra osztva, 100 lei névértékű új részvény kibocsátásával 1.000.000 leire emeli tőkéjét.

Az újonnan kibocsátandó részvényekre a régi részvényeseknek elsőbbségi jog biztosított, az akként, hogy minden 3 db régi részvényre 22 db új részvény jár és háromnál kevesebb részvényre darabonként 7 darab.

A régi részvényesek által le nem jegyzett részvényeket az igazgatóság szabadon helyezheti el.

Az új részvények 1922. év július 1-től kezdve oszthatók ki.

A részvények jegyzése 1923 február 1-től február 15-ig a társaság üzleti helyiségében, régi részvények felmutatása mellett eszakható és a jegyzéssel egyidejűleg darabonként 100 lei azok névértéke fejében és 15 lei költségek és illeték levonása után a tartalékra befizetendő.

Az igazgatóság.

Eladó több kisebb nagyobb

ház és bérpalota

a központban. — Bővebbet

ELEDI Irodála, Nagy Sándor-u. 1.

Briliáns

ékszerek készítés és átalakítás

raja szerint világhírű kivitelben elvállal

Grosz Gyula

Mária királyné Bémer-tér 3 (emeleten)

Drágakövek, törött arany és ezüst vetele, javításokat elfogad. 1834

Divatlapok

vidékre, vízmentes adóknak magyarosítottak

Hosszú és rövid divatlapok Oradea-Mare Nagyvárad

Kárpitós

munkákat legolcsóbb árban és elsőrangú kivitelben készít

OZSVÁTH

kárpitós, Rákóczi ut 7/a. — Kész hencserek és Schöberli ágyak raktáron. :-:

Órák

széleskörű javítását a legkomplikáltabbig kifizetve

Tiszay

végi Teleky-utca 9 alatt

Saját tulajdányu 5 éves egyezményezéssel díjazva eladó.

Ha olcsót és jót akar, keresse fel a

„BOTHÁZY“

márványárú, kőfaragó, malkó, műkő, beton építő vállalatot,

hol e szakmába vágó, bármilyen munkálatok rajz és rendelés szerint, jutányos áron készülnek. 185

Viktória (Kolosvári)-u. 80. Nagyvárad

Németországi gyártmányu, elsőrangú

írógép

képviselőtől lehetőséggel szakember (cég) kerestetik. — A gépet bizományba is adom cím a kiadóhivatalban. 266

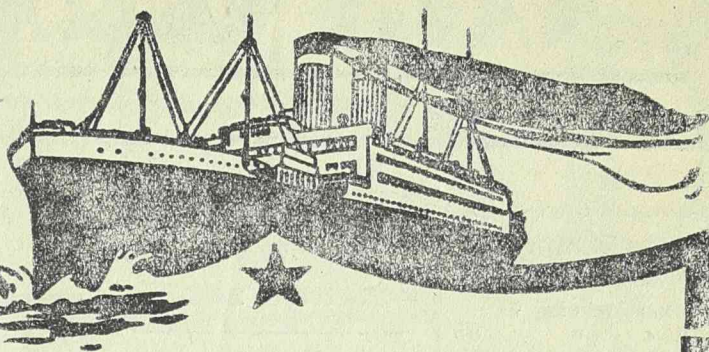
Magas és törpe

rózsákban

nagy választék.

Ambrosi, Fischer és Társai
Álud — Nagynyed.

BREMEN-AMERIKA

között leggyorsabb és legkényelmesebb közlekedés az United States Lines amerikai kormányhajóival:

„George Washington“

„America“

„President Roosevelt“

„President Harding“

stb.

Hajójegy, pénz és amerikai okmányokat, valamint a vizumot illetőleg díjtalan felvilágosítással szolgál a romániai vezérképviselet

UNITED STATES LINES

(Amerikai állami vonalak)

„MERCUR“ OSCAR GRÖNBERG

BUCURESTI, CALEA MOSILOR 51.

Kérjen árajánlatot
Bereczek
címfestőtől

Sas passage
Zöldfa-udvar

Lukács György utcában egy modern magánház eladó

elfoglalható lakással, a város különböző részeiben több magán- és üzletház, Várad közelében két kisebb (40 hold) földbirtok. — Ha házat, szőlőt venni vagy eladni akar

PÉRCHY-hez

forduljon, ahol utasait ügyeit, vizumokat is gyorsan elintéztethet.

Oradea-Mare, Szt. János-u. 1.

Hirdetmény

Az állami gyermekmenhelyben ellátás és felzárkózás mellett varrónő felvétetik. Jelentkezés délelőtti 11—12-ig az igazgatóságnál.

KÜLFÖLDIEKNEK

VIZUMOKAT, UTLEVELEKET

a leggyorsabban, legolcsóbban megszerzünk.

FUTÁRJÁRAT

NAPONTA!

Bármely Bucaresti és Kolozsvári megbízást elvállalunk.

Külföldre utazóknak díjmentesen szolgálunk felvilágosítással. Mezey Mihály u. 7. Telefon 2-21. KÁLMAN ÉS SZIRMAI

[illegible]

Brédy Gábor
 szolgálati Nagyvárd, le
 tes-utca 3.
 gyarmati kőszobrász
 ercek, Iskolai Híre